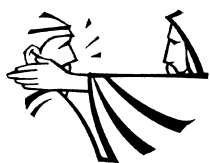

TOLFTE SÖNDAGEN EFTER TRINITATIS

DOMINICA DUODECIMA

Epistel: 2 Kor. 3:4-18, Evangelium: Mark. 7:31-37. Predikan av Lars Borgström (LFS)

”Effata!”, ”Öppna dig”, var det gudomliga befallningsord som Jesus riktade till den dövstumme mannen. ”Effata!” - detta ord är arameiska, det språk Jesus talade, och på evangelisten Markus gjorde denna händelse och denna Jesu mäktiga befallning så starkt intryck att han, inspirerad av den Helige Ande, skrev ned Jesu exakta ord (ipsissima verba) såsom de föll på Frälsarens modersmål. Annars är ju Markusevangeliet, liksom hela Nya testamentet i övrigt, skrivet på grekiska. Men här har vi alltså Jesu eget ord bevarat; ”Effata!”

NÖDEN

Det var synd om den dövstumme. Inga fåglar kunde han höra kvittra, ingen musik kunde han njuta av och ingen mänsklig röst kunde nå honom. Han kunde väl knappast heller själv meddela sig till omvärlden. Hur svår måste inte hans situation ha varit, särskilt om man betänker att han saknade alla de hjälpmedel vi idag kan erbjuda dövstamma.

Men ännu mer beklagansvärda är de som i yttre avseende kan både höra och tala, men som i andligt avseende är döva och stumma. De är lyhörda för allt som skvallras och pratas omkring dem och tyvärr inte minst för det, som måste kallas pladder och elakt förtal. De uppfylls av denna världens tal, tankar och idéer. Men de är avskärmade från, fullständigt döva för det som har med den andliga världen att göra.

Stackars den, som i djupaste mening är ljudisolerad från Gud och den himmelska världen, som inte uppfattar tonen från Himmelen. Stackars den, som ingenting hör och ingenting förstår av livets mening och mål, ingenting av dess allvar och djupaste glädje. Skratta och le kan väl även den världsliga människan göra, men det blir då mest med skrattmuskeln. Den djupaste glädjen som tränger ned i hjärtat och uppfyller det med frid, den glädje som bara Gud kan ge och som kallas salighet, den glädjen är henne främmande. Stackars den, som tanklöst rusar genom livet, uppfylld av denna världens nöjen och bekymmer, utan att någonsin ägna evigheten en tanke. Stackars den, vars tunga aldrig fått öva sig i bön eller lovsång.

Det gör så ont att se dem. Särskilt om det är någon nära vän eller släkting. Hur gärna vill man inte att deras öron skall öppnas för Herrens röst, för det glada budskapet om Kristus Frälsaren? Gång på gång ropar man liksom i sitt inre ”Effata!”, men ingenting tycks hända. Vi vill öppna deras andliga öron och möter dem med vårt ”Effata!”. Men det blir ändå så, hur mycket vi än hoppas och tror, att vårt lilla mänskliga ”Effata” inte räcker till. Finns det då inget hopp om, att en sådan döv och stum människa någonsin kan bli lyhörd för Guds tilltal? Skulle man inte kunna våga hoppas, att även en sådan andligt dövstum människa en dag skulle vilja och kunna sjunga Guds lov och bekänna Hans namn?

RÄDDNINGEN

Jo, visst får vi hoppas. Vi skall be att så skall ske. Men det måste till inget mindre än ett mirakel för att en andligen döv människas öron skall öppnas; ett mirakel som ingen människa kan utföra. Om vi så stod och ropade ”Effata!” tusen gånger skulle det inte hjälpa. Något mera, mycket mera och mäktigare behövs; ingenting mindre än det starkaste av allt: ett gudomligt ”Effata!” Befriaren Jesus måste få gripa in alldeles som Han gjorde med den dövstumme i vår evangelietext. Alldeles som Han gjorde med oss själva om vi hör till dem som fått våra öron öppnade för Guds ord. Endast Han är mäktig att bryta den andliga dövstumheten. Den dövstumme är nämligen bilden av en oomvänd människa. Detta betyder naturligtvis inte, att berättelsen om hans botande bara är en legend med symbolisk innebörd. Jesus, den Allsmäktige Guds Son, botade verkligen hans fysiska öron, liksom Han ännu idag utför läkedom under i den mån och

i den stund det behagar Honom. Men berättelsen vill framför allt visa hur Jesus är mäktig att öppna våra öron för Guds ord, något varken vi själva eller någon annan människa kan göra åt oss.

Men vad skall då vi göra? Om Jesus är den som ensam utför frälsningsverket, har vi då bara att förhålla oss passiva? Nej, vi ska vara medarbetare i Guds rike. Jag vill fästa uppmärksamheten på de små orden i vår evangelietext som lyder: ”Och man *förde till Honom* en man som var döv och nästan stum och *de bad* att Han skulle lägga handen på honom.” För det första förde man mannen till Jesus och för det andra bad man Frälsaren om hjälp. Det var alltså andra människor som förde den dövstumme fram till Jesus, så att Han kunde utföra sitt verk. Det är detta vi skall göra. Vi skall föra människor till Frälsaren.

Var möter man då Jesus? Vart skall vi föra människor? Jesus är allestädes närvarande, men Han verkar genom särskilda medel. Man möter Honom i Ordet och sakramenten. Bibeln är Guds ord till oss människor. Jesus och Skriften är förenade med varandra. Jesus är inneboende i Skriften och talar till oss när vi läser Bibeln. Likadant är det med den predikan som överensstämmer med Bibeln. Har det aldrig hänt dig, att du någon gång, mitt under predikan, liksom kommit Jesus alldeles nära? Det är som om de andra runt omkring dig tonas bort, omgivningen suddas ut. Plötsligt blir du ensam med Jesus, alldeles som Han förde den dövstumme avsides, undan folket. Det är som om Jesu helande händer vilade över en och man hörde Hans stämma säga sitt bjudande ”Effata!” Och på Jesu befallning blir allt förvandlat. Det hörda och lästa Ordet blir inte längre bara tomma eller vackra ord. Det får sjudande liv, det blir en Guds kraft till frälsning. Jesu ord föder en människa till nytt liv (Joh. 5:25, 1 Petr. 1:23). Det är samma makt i Hans ”Effata” som det första ord Skaparen uttalade över denna värld, när Han sade: ”Varde ljus” (1 Mos. 1:3) och ljuset blev till. Det är ett underverk, ännu större än det under Jesus utförde med den döve mannen, när Han öppnar en andligt sovande och döv människas inre öron, så att hon hör Guds ord, låter lagen döma henne och låter evangeliet om syndernas förlåtelse upprätta och förnya henne. ”Människa, dina synder är dig förlåtna” är nämligen det ord den för din skull korsfäste och uppståndne Frälsaren vill säga dig: ”Människa, dina synder är dig förlåtna”.

Till gudstjänsten ska du alltså föra andra människor. För dem till de gudstjänster där du vet att ett rent och klart Guds ord predikas. Be också då till Jesus att Han utför miraklet med dem. Det gjorde ju människorna som förde den dövstumme till Jesus; de bad Jesus att hjälpa deras vän.

HIMMELEN

När Han har utfört miraklet, när Han sagt sitt ”Effata!”, då öppnas en helt ny värld. På ett sätt är det fortfarande samma gamla värld, med samma människor och samma uppgifter – och ändå är det en helt ny värld! Helt ny. Det nya är tonen från Himmelen och sångerna om Himmelen. Där det tomma skvallret och tystnaden förbytts i bön och lovsång.

Nu förstår vi, att vi fått del av det eviga livet, som vi på inga villkor tänker låta oss gå förlorat. Vi kämpar och lider gärna för att få behålla det, vi vill t.o.m. offra våra liv för det. I denna nya värld är Himmelen nämligen inte längre en saga eller dröm utan en påtaglig verklighet. Dit lyfter vi vår blick, som Jesus i vår text idag, därifrån väntar vi hjälp i livets alla omständigheter, dit vet vi oss vara på väg, dit längtar vi.

Men vad är väl allt detta sällsamt underbara vi redan nu kan uppleva av himmelen jämfört med vad som skall hända en gång, när vi inte längre har himmelen ovanför oss utan omkring oss, när Himmels portar har öppnats för oss och vi får stämma in i den eviga, jublande lovsången kring Guds tron?

”Då skall öga, tunga, öra
bättre skåda, sjunga, höra
Herrens nåd och härlighet
i en salig evighet” (Sv. ps. 1937, 423:5).

Amen.